

Datum van inontvangstneming : 07/10/2025

Zaak C-568/25**Verzoek om een prejudiciële beslissing****Datum van indiening:**

27 augustus 2025

Verwijzende rechter:

Oberster Gerichtshof (Oostenrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

13 augustus 2025

Verzoekende partij:

Verein für Konsumenteninformation

Verwerende partij:

Universal Versand GmbH

REPUBLIEK OOSTENRIJK**OBERSTE GERICHTSHOF**

Het Oberste Gerichtshof (hoogste rechterlijke instantie, Oostenrijk) heeft als rechter in *Revision* [OMISSIS] in de zaak van verzoekende partij Verein für Konsumenteninformation [OMISSIS] Wenen (Oostenrijk), [OMISSIS] (hierna: „verzoeker”) tegen verwerende partij Universal Versand GmbH, [OMISSIS] Wals-Siezenheim (Oostenrijk), [OMISSIS] (hierna: „verweerster”), betreffende een vordering tot het staken van inbreuken en tot openbaarmaking van een vonnis, in de procedure over verzoekers beroep in *Revision* tegen het arrest van het Oberlandesgericht Linz (hoogste rechterlijke instantie van de deelstaat Oberösterreich, Linz, Oostenrijk) als appelrechter van 29 november 2024, GZ 3 R 126/24f-34, waarbij het eindvonnis van het Landesgericht Salzburg (rechter in eerste aanleg voor civiele zaken Salzburg, Oostenrijk) van 18 juli 2024, GZ 4 Cg 67/19w-30, is bevestigd, tijdens een gesloten zitting de volgende

beslissing

gegeven:

I. Het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) wordt overeenkomstig artikel 267 VWEU verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

1. Moet artikel 22, lid 1, van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (AVG) aldus worden uitgelegd dat aan het besluit van een postorderbedrijf om de door de klant bij diens bestelling gewenste betaalmethode „op afbetaling” of „op rekening” te weigeren, maar zich tegenover de klant bereid te verklaren om de overeenkomst met de betaalmethode „creditcard” of „PayPal” te sluiten, waarbij ten behoeve van dit besluit de kans op wanbetaling door een klant uitsluitend automatisch wordt beoordeeld en dat oordeel eruit voortvloeit dat ofwel na een automatische aanvraag bij een kredietinformatiebureau door dit bureau wordt gemeld dat de klant daar niet bekend is ofwel – in het geval van een bekende klant – een interne kredietwaardigheidsrating tot de conclusie leidt dat de klant onvoldoende kredietwaardig is, voor de klant „rechtsgevolgen” zijn verbonden of dat dit besluit hem „anderszins in aanmerkelijke mate treft”, voor zover dit besluit niet leidt tot de weigering van de bestelling zelf, maar de klant slechts wordt beperkt tot de door het postorderbedrijf aangewezen betaalmethoden?

Indien de eerste vraag bevestigend wordt beantwoord:

2.a) Moet artikel 22, lid 2, onder a), AVG aldus worden uitgelegd dat, opdat een besluit van een postorderbedrijf dat is gebaseerd op een geautomatiseerde beoordeling van de kans op wanbetaling door de potentiële klant zoals omschreven in de eerste vraag, „noodzakelijk” is voor de totstandkoming van een overeenkomst tussen de klant en het postorderbedrijf, er een rechtstreeks objectief verband moet bestaan tussen het doel van de met de klant te sluiten overeenkomst en de beoordeling van de kans op wanbetaling door de klant?

2.b) Moeten voor de vaststelling van de noodzaak bedoeld in artikel 22, lid 2, onder a), AVG de verzamelde categorieën gegevens ofwel op zich ofwel als combinatie objectief geschikt zijn om de kans op wanbetaling te beoordelen?

Moet het postorderbedrijf of juist de klant aanvoeren en bewijzen welke categorieën gegevens concreet zijn verzameld om de kans op wanbetaling te beoordelen alsook aanvoeren en bewijzen dat deze categorieën gegevens, op zich of in combinatie met elkaar, geschikt zijn om de kans op wanbetaling te beoordelen?

Indien de eerste vraag bevestigend wordt beantwoord:

3. Moet artikel 22, lid 2, onder a), AVG aldus worden uitgelegd dat juist geautomatiseerde besluitvorming door de verwerkingsverantwoordelijke noodzakelijk is voor het tot stand komen of uitvoeren van de overeenkomst?

Indien de derde vraag bevestigend wordt beantwoord:

3.a) Moet artikel 22, lid 2, onder a), AVG aldus worden uitgelegd dat het voor het antwoord op de vraag of een besluit van een postorderbedrijf zoals bedoeld in de eerste vraag noodzakelijk is voor de totstandkoming van een overeenkomst, van beslissend belang is of de geautomatiseerde besluitvorming betreffende het accepteren of weigeren van de gewenste betaalmethode met redelijke inspanningen ook door mensen kan plaatsvinden? Welke betekenis hebben daarvoor het aantal bij het postorderbedrijf binnenkomende bestellingen en de typische verwachting van de klant om in de onlinebestelprocedure onmiddellijk te worden geïnformeerd of de door hem gewenste betaalmethode al dan niet door het postorderbedrijf wordt geaccepteerd?

II. [OMISSIS] [schorsing van de procedure]

Motivering:

I.:

A. Feiten

- 1 Verzoeker is een procesbevoegde vereniging in de zin van § 29 van het Konsumentenschutzgesetz (Oostenrijkse wet inzake consumentenbescherming; hierna: „KSchG”).
- 2 Verweerster is een postorderbedrijf dat in heel Oostenrijk actief is en voortdurend overeenkomsten sluit met consumenten.
- 3 In verweersters informatie over gegevensbescherming (www.universal.at/datenschutz) staat de volgende informatie over de kredietwaardigheidscontrole. Zij luidt onder meer als volgt:

„Kredietwaardigheidscontroles:

Indien u bij een bestelling een zogenaamde onveilige betaalmethode (koop op rekening of koop op afbetaling) heeft gekozen, geldt het volgende:

Verweerster en andere postorderbedrijven van de Otto-groep bieden hun klanten in beginsel de mogelijkheid om goederen aan te schaffen met gebruikmaking van onveilige betaalmethoden (bijv. koop op rekening, koop met financiering).

[...]

In gevallen waarin een klant met een onveilige betaalmethode wenst te bestellen, hebben wij het recht om de in het kader van de bestelling ontvangen informatie te gebruiken om de kans op wanbetaling te berekenen (internerating). De berekening van de kans op wanbetaling door middel van interne rating is gebaseerd op een erkende wiskundig-statistische methode. De gegevens die in het kader van de

interne rating worden gebruikt, vloeien met name voort uit een combinatie van de volgende gegevenscategorieën (niet uitputtend): adresgegevens, leeftijd, gewenste betalingsvoorwaarden, de wijze van bestelling en assortimentsgroepen. In het kader van de interne rating worden slechts gegevens gebruikt die de klant zelf aan ons heeft verstrekt. Op basis van de genoemde gegevenscategorieën kunnen met behulp van de toegepaste wiskundig-statistische methode conclusies worden getrokken over de kans op wanbetaling. Zo kan bijvoorbeeld een bepaalde woonplaats van de besteller in combinatie met een bepaalde productcategorie leiden tot een verhoogde kans op wanbetaling en dus tot een beperking van de betaalmethoden. De betaalmethode wordt niet uitsluitend op basis van de woonplaats van de besteller beperkt. Bovendien is bijvoorbeeld statistisch bewezen dat bij het gebruik van een e-mailprovider waarvoor moet worden betaald, het risico op wanbetaling kleiner is dan bij het gebruik van een gratis provider. In het kader van de controle of een onveilige betaalmethode (koop op afbetaling/koop op rekening) kan worden geaccepteerd, hebben wij tevens het recht om informatie over uw kredietwaardigheid op te vragen bij een extern kredietinformatiebureau. Wij werken samen met het volgende kredietinformatiebureau [...].

[...]

In het kader van de kredietwaardigheidscontrole kunnen wij door middel van een geautomatiseerd proces beslissen of u gebruik kunt maken van de gewenste onveilige betaalmethode (koop op afbetaling/koop op rekening). Zo kan bijvoorbeeld bij de doorgifte van negatieve kredietwaardigheidsinformatie door een kredietinformatiebureau of bij de berekening van een onvoldoende score in het kader van de interne rating de gewenste betaalmethode automatisch worden geweigerd. U kunt jegens ons het recht geldend maken dat wij de geautomatiseerde beslissing handmatig controleren. Bovendien heeft u het recht om uw standpunt kenbaar te maken en het recht om het besluit aan te vechten.

De verwerking van uw gegevens in het kader van de kredietwaardigheidscontrole vindt plaats op basis van artikel 6, lid 1, onder b), AVG en artikel 6, lid 1, onder f), AVG. Wij hebben in beginsel een gerechtvaardigd belang bij het uitvoeren van een kredietwaardigheidscontrole wanneer u een onveilige betaalmethode (koop op afbetaling/koop op rekening) kiest.

- 4 Onder het begrip „privacyverklaring” en de tekst „**Informatie over beperkingen van de betaalmethode:** Wilt u weten waarom u niet van alle betaalmethoden bij ons gebruik kunt maken? Hier verstrekken wij u graag informatie.” komt de klant bij een link met de titel „Informatie aanvragen”.
- 5 Bij verweerster komen per maand ongeveer 50 000 tot 60 000 bestellingen binnen, daarvan 90 % online en ongeveer 10 % telefonisch. Ongeveer 90 % van de bestellingen wordt betaald via zogenoemde onveilige betaalmethoden, namelijk 60 % op rekening en ongeveer 31 % op afbetaling. De rest is verdeeld over de resterende mogelijkheden, namelijk per creditcard of via PayPal. De gemiddelde

bestelwaarde bedraagt 650 EUR. Bij een eerste bestelling beperkt verweerster in geval van een koop op afbetaling of op rekening de bestelwaarde tot 500 euro. Deze limiet wordt bij volgende bestellingen geleidelijk verhoogd, mits er geen betalingsachterstanden zijn.

- 6 In het geval van een nieuwe klant die op rekening of op afbetaling bestelt, wordt met de door de klant verstrekte gegevens automatisch een aanvraag ingediend bij het kredietinformatiebureau. Indien de klant daar niet bekend is, weigert verweerster een zakelijke relatie bij een koop op afbetaling of op rekening en deelt zij de klant mee dat levering geschiedt nabetaling met creditcard of via PayPal. Indien de klant wel bekend is, kan de rating drie mogelijke scores opleveren met drie verschillende kleuren. Is de kleur rood, dan wordt de onveilige betaalmethode eveneens geweigerd, bij geel vindt er een controle plaats door een medewerker van verweerster en bij groen wordt de bestelling geaccepteerd. In het geval van een gele score raadpleegt de medewerker zelf de database en beslist hij of, en zo nodig onder welke voorwaarden, de bestelling wordt vrijgegeven.
- 7 Indien de kleur rood is of de besteller onbekend, heeft dit uitsluitend tot gevolg dat de betalingsmogelijkheid wordt beperkt tot een veilige betaalmethode, in geen enkel geval tot afwijzing van de bestelling zelf.

A Standpunten van partijen en verloop van de procedure tot nog toe

- 8 **Verzoeker** vordert – voor zover nog relevant voor de procedure in *Revision* in tweede aanleg – op grond van § 28a, lid 1, KSchG, verweerster te veroordelen tot het staken in het zakelijke verkeer met consumenten in verband met consumentenkredietovereenkomsten, van kredietwaardigheidscontroles aan de hand waarvan wordt beslist over de totstandkoming van overeenkomsten betreffende de koop op afbetaling of een levering op rekening, bij een uitsluitend op geautomatiseerde verwerking gebaseerd besluit, met name op grond van het resultaat van een geautomatiseerde aanvraag bij een kredietinformatiebureau of een geautomatiseerde interne kredietwaardigheidsbeoordeling van de consument, zonder daartoe de uitdrukkelijke toestemming van de consument te hebben verkregen en/of zonder de consument het recht te verlenen om zijn standpunt kenbaar te maken en/of de door verweerster op die wijze genomen besluit aan te vechten. Tevens verzoekt hij om toestemming voor de openbaarmaking van het dictum waarin deze vordering wordt toegewezen. Dienaangaande baseert hij zich op de stelselmatige schending van artikel 22 AVG door verweerster.
- 9 Verweerster brengt daartegen in dat artikel 22, lid 1, AVG niet van toepassing is omdat aan haar besluit voor de klant geen rechtsgevolgen zijn verbonden en het hem ook niet anderszins in aanmerkelijke mate treft. Het besluit is voorts noodzakelijk voor de totstandkoming of de uitvoering van de overeenkomst overeenkomstig artikel 22, lid 2, onder a), AVG. Ten slotte verleent verweerster haar klant tevens de in artikel 22, lid 3, AVG genoemde minimumrechten.

- 10 De **rechter in eerste aanleg** heeft de vordering afgewezen. Verweersters handelswijze is verenigbaar met artikel 22 AVG.
- 11 De **rechter in hoger beroep** heeft de rechtsopvatting van de rechter in eerste aanleg bevestigd. Artikel 22, lid 1, AVG is niet reeds van toepassing. De beperking tot een bepaalde betaalmethode heeft geen aanmerkelijke gevolgen, zolang (zoals in casu) redelijke betaalmethoden beschikbaar blijven. Verzoeker heeft geen rechtsgevolgen van het besluit aangevoerd. Los daarvan is de geautomatiseerde individuele besluitvorming echter volgens artikel 22, lid 2, onder a), AVG ook noodzakelijk voor de totstandkoming of de uitvoering van de overeenkomst. Wegens het grote aantal bestellingen is een kredietwaardigheidscontrole door natuurlijke personen in de praktijk onmogelijk voor verweester. Bovendien verwachten klanten een onmiddellijk besluit over de door hen gewenste betaalmethode, wat bij de afhandeling door een natuurlijke persoon zou leiden tot onredelijke inspanningen. Verweersters systeem is eveneens verenigbaar met artikel 22, lid 3, AVG.
- 12 Met zijn beroep in *Revision* streeft verzoeker naar een uitspraak waarin zijn vordering wordt toegewezen, subsidiair wordt verzocht om vernietiging van de bestreden uitspraak.

C. Relevante bepalingen

- 13 Bepalingen van de AVG luiden onder meer:

„Artikel 4

Definities

Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder:

4. *„profilering’*: elke vorm van geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens waarbij aan de hand van persoonsgegevens bepaalde persoonlijke aspecten van een natuurlijke persoon worden geëvalueerd, met name met de bedoeling zijn beroepsprestaties, economische situatie, gezondheid, persoonlijke voorkeuren, interesses, betrouwbaarheid, gedrag, locatie of verplaatsingen te analyseren of te voorspellen;

[...]

Artikel 22

Geautomatiseerde individuele besluitvorming, waaronder profilering

1. *De betrokkene heeft het recht niet te worden onderworpen aan een uitsluitend op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering, gebaseerd besluit waaraan voor hem rechtsgevolgen zijn verbonden of dat hem anderszins in aanmerkelijke mate treft.*

2. *Lid 1 geldt niet indien het besluit:*
- a) *noodzakelijk is voor de totstandkoming of de uitvoering van een overeenkomst tussen de betrokkene en de verwerkingsverantwoordelijke;*

[...]

3. *In de in lid 2, onder a) en c), bedoelde gevallen treft de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen ter bescherming van de rechten en vrijheden en gerechtvaardigde belangen van de betrokkene, waaronder ten minste het recht op menselijke tussenkomst van de verwerkingsverantwoordelijke, het recht om zijn standpunt kenbaar te maken en het recht om het besluit aan te vechten.”*

- 14 Bepalingen van het nationale recht luiden onder meer:

Konsumentenschutzgesetz

§ 28a. (1) Degene die in het zakelijk verkeer met consumenten in verband met [...] consumentenkredietovereenkomsten [...] een wettelijk voorschrift of verbod schendt [...] en daardoor de algemene belangen van de consumenten schaadt, kan onverminderd § 28, lid 1, worden gedagvaard tot staking van een inbreuk.

D. Motivering van de verwijzingsbeslissing

1. Toepasbaarheid en relevantie van de uitlegging van Unierecht voor het onderhavige geval

- 15 De onderhavige representatieve vordering betreft de bescherming van persoonsgegevens in verband met consumentenkredietovereenkomsten, derhalve een van de in § 28a, lid 1, KSchG genoemde beschermde gebieden. Het procesbelang van verzoeker is om die reden – volgens arrest van 28 april 2022, Meta Platforms Ireland, C-319/20, EU:C:2022:322 – reeds in eerste aanleg bevestigd (6 Ob 38/23s, punt 29).
- 16 Verzoeker verwijt verweerster een stelselmatige schending van de regeling van geautomatiseerde besluitvorming overeenkomstig (het in nationaal recht rechtstreeks toepasselijke) artikel 22 AVG. Indien dit verwijt gerechtvaardigd is, zou verweerster – op grond van § 28a KSchG – moeten worden verplicht om haar handelspraktijk die inbreuk maakt op artikel 22 AVG te staken.
- 17 Dienaangaande moeten de volgende stappen worden genomen:
- (1) Om te beginnen moet worden onderzocht of artikel 22, lid 1, AVG van toepassing is. De toepasselijkheid van de bepaling hangt af van drie cumulatieve voorwaarden, te weten, ten eerste, dat er een „besluit” bestaat, ten tweede, dat dit besluit „uitsluitend op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering, gebaseerd is”, en, ten derde, dat aan dat besluit „voor

- de betrokkene rechtsgevolgen” zijn verbonden of dat het hem „anderszins in aanmerkelijke mate treft” [arrest van 7 december 2023, SCHUFA Holding (Scoring), C-634/21, EU:C:2023:957, punt 43]. Indien niet is voldaan aan de voorwaarden, moet de vordering wegens het ontbreken van een grondslag worden afgewezen.
- (2) Indien de onderhavige gegevensverwerking daarentegen onder artikel 22, lid 1, AVG valt, zou zij alleen zijn toegestaan wanneer is voldaan aan een van de in artikel 22, lid 2, genoemde uitzonderingen. Dit is volgens het bepaalde a) legcit met name het geval wanneer het besluit noodzakelijk is voor de totstandkoming of de uitvoering van een overeenkomst tussen de betrokkene en de verwerkingsverantwoordelijke.
- (3) Is er sprake van een geval bedoeld in artikel 22, lid 2, onder a) of c), AVG, dan moet verweerster passende maatregelen treffen ter bescherming van de rechten en vrijheden en gerechtvaardigde belangen van haar klanten, waaronder ten minste het recht op menselijke tussenkomst van de verwerkingsverantwoordelijke, het recht om zijn standpunt kenbaar te maken en het recht om het besluit aan te vechten.
- 18 De prejudiciële vragen betreffen de uitlegging van afzonderlijke begrippen van de in de eerste twee stappen toe te passen bepalingen van de AVG, tenzij deze reeds door de rechtspraak van het Hof zijn verduidelijkt en op grond van de wederzijdse standpunten van de partijen relevant zijn voor de beslechting van het geding.

2. Eerste vraag

- 19 Voorop gesteld moet worden dat verzoeker – anders dan het standpunt van de rechter in hoger beroep – zich in de procedure heeft gebaseerd op het feit dat verweersters geautomatiseerde besluit om haar klanten bepaalde betaalmethoden te weigeren, voor hen „rechtsgevolgen” heeft. In zoverre moet in de procedure ook dit onderdeel worden onderzocht.
- 20 Het begrip „rechtsgevolgen”, en de bewoordingen „anderszins in aanmerkelijke mate treft”, worden in de AVG niet gepreciseerd. Uit de bewoordingen van artikel 22, lid 1, AVG alleen blijkt niet of een besluit van verweerster als in de eerste vraag omschreven, rechtsgevolgen heeft of de betrokkene anderszins in aanmerkelijke mate treft. Volgens overweging 71 worden voor de term „besluit” in de zin van artikel 22, lid, AVG als voorbeelden vermeld, de automatische weigering van een online ingediende kredietaanvraag of de verwerking van sollicitaties via internet zonder menselijke tussenkomst [arrest van 7 december 2023, SCHUFA Holding (Scoring), C-634/21, EU:C:2023:957, punt 45].
- 21 Het is juist dat de verwijzende rechter concludeert tot de uitlegging dat de enkele weigering van bepaalde contractuele voorwaarden – en met name dat voor de totstandkoming van overeenkomsten slechts bepaalde betaalmethoden (die voor de handelaar geen kredietrisico inhouden) worden geaccepteerd – geen rechtsgevolgen heeft voor de klanten, omdat een dergelijk besluit noch een

rechtspositie van de klant, noch een rechtsverhouding met hem tot stand brengt (zie bijvoorbeeld Schulz in Gola/Heckmann, *DS-GVO – BDSG³ Art 22 DS-GVO*, punten 24 en 25; von Lewinski in *BeckOK Datenschutzrecht Art 22 DS-GVO*, punt 35). Denkbaar is echter ook dat in wezen daarin een besluit over de concrete uitvoering van overeenkomsten ligt en daaraan wel degelijk een rechtsgevolg voor de (potentiële) contractant is verbonden, omdat wordt beslist over „het of dan wel hoe” van de totstandkoming van een overeenkomst of een wijziging van een overeenkomst (zie Veil in Gierschmann/Schlender/Stentzel/Veil, *Kommentar Datenschutzgrundverordnung Art 22*, punt 60).

- 22 Tevens zou moeten worden overwogen of de weigering van bepaalde betaalmethoden de economische of persoonlijke belangen van de klanten zodanig raakt dat dit neerkomt op een rechtsgevolg en het de betrokkene in ieder geval anderszins in aanmerkelijke mate treft. De verwijzende rechter gaat ervan uit dat bij het enkele vastleggen van een bepaalde betaalmethode de klant niet anderszins in aanmerkelijke mate wordt getroffen, zolang aan hem – zoals in casu – de mogelijkheid wordt gegeven om de overeenkomst te sluiten met gebruik van andere redelijke betaalmethoden (Schulz in Gola /Heckmann, *DS-GVO – BDSG³ Art 22 DS-GVO*, punten 22 en 25; Haidinger in Knyrim, *DatKomm Art 22 DSGVO*, punt 26/3). In arrest SCHUFA Holding (Scoring) oordeelde het Hof echter dat de vaststelling van een waarschijnlijkheidswaarde voor het vermogen van een persoon om in de toekomst een lening af te lossen wanneer in geval van een ontoereikende waarschijnlijkheidswaarde de bank in bijna alle gevallen weigert het gevraagde krediet te verlenen, „op zijn minst in aanmerkelijke mate gevolgen heeft” voor de consument (punten 48 en 49). In hoeverre dit ook voor de enkele weigering van bepaalde betaalmethoden geldt heeft het Hof tot op heden – voor zover dit kan worden overzien – nog niet beoordeeld. Onzeker lijkt met name of, en zo ja onder welke voorwaarden, dit überhaupt gelijkgesteld kan worden met een weigering van een overeenkomst met een klant, en zo ja, of – zoals verzoeker aanvoert – de weigering van een koop op afbetaling vergelijkbare gevolgen heeft voor de klant als een beperking van de toegang tot een krediet in de zin van arrest SCHUFA Holding (Scoring).
- 23 Het antwoord op de prejudiciële vraag is relevant voor het onderhavige geding omdat in geval van ontkenning ervan zowel een rechtsgevolg als ook een anderszins in aanmerkelijke mate treffen van de betrokkene, artikel 22, lid 1, AVG reeds niet van toepassing is en de vordering om die reden al zou moeten worden afgewezen.

3. Tweede vraag 2, onder a) en onder b), derde vraag en derde vraag, onder a)

- 24 Indien de eerste vraag bevestigend wordt beantwoord, zou moeten worden onderzocht of er sprake is van de uitzondering van artikel 22, lid 2, AVG. De beantwoording van de prejudiciële vragen 2.a), 2.b), 3 en 3.a) is relevant voor het onderhavige geding omdat aan de hand daarvan het daarvoor toe te passen uitleggingscriterium van de uitzonderingsbepaling moet worden verduidelijkt.

Luidt de uitlegging aldus dat verweerster in het onderhavige geval zich niet kan beroepen op deze uitzondering [en niet is voldaan aan de voorwaarden bedoeld onder b) en c)], dan moet de vordering worden toegewezen. Kan verweerster zich daarentegen op lid 2, onder a) beroepen, zou – als derde stap – moeten worden beoordeeld of verweerster de in artikel 22, lid 3, AVG geregelde procedurele waarborgen naleeft.

- 25 Verzoeker heeft tijdens de procedure aangevoerd dat er geen sprake is van een zakelijk verband tussen het doel van de overeenkomst en verweersters besluit om bepaalde betaalmethoden niet toe te staan. Tegen deze achtergrond is het om te beginnen de vraag – welk standpunt in het algemeen ook in de Duitse en de Oostenrijkse literatuur wordt vertegenwoordigd – of wat de noodzaak betreft sprake moet zijn van een zakelijk verband tussen de (geautomatiseerde) beoordeling van de kredietwaardigheid van de klant aan de hand van bepaalde verzamelde gegevens als grondslag voor het onderhavige besluit van verweerster om bepaalde betaalmethoden te weigeren en het concrete doel van de overeenkomst met zijn rechten en plichten, met name de grondslag van het besluit en de berekening van de handelaar die in casu in de verwachte kredietwaardigheid van de klant moet bestaan (zie eventueel Scholz in *NK-Datenschutzrecht DS-GVO/BDSG*² Art 22 DS-GVO, punt 45; Martini in Paal/Pauly, *DS-GVO BDSG*³ Art 22 DS-GVO, punt 31a; Arning in Moos/Schefzig/Arning, *Praxishandbuch DSGVO*², hoofdstuk 6, onder meer punt 640).
- 26 Indien dat relevant is, gaat de verwijzende rechter ervan uit dat in het onderhavige geval in beginsel een voldoende zakelijk verband bestaat tussen de geautomatiseerde kredietwaardigheidscontrole van de klant en het doel van de overeenkomst, omdat het besluit om de klant bepaalde betaalmethoden (die voor verweerster een kredietrisico inhouden) te weigeren, geschikt is om het doel van de overeenkomst bereiken, te weten de afwikkeling van de betreffende koopovereenkomst zonder belemmeringen van de prestatie, temeer nu als relevante grondslag voor verweersters besluit om een specifieke rechtshandeling te verrichten, juist de beoordeling van de kredietwaardigheid van de afzonderlijke klant is bedoeld. Dat de gegevens van de klant door verweerster worden verzameld om de kans op wanbetaling te beoordelen, heeft verzoeker in de procedure niet betwist. [**Tweede vraag, onder a)**]
- 27 De verwijzende rechter is bij de uitlegging van artikel 22, lid 2, onder a), AVG evenwel voorts van oordeel dat voor de bevestiging van de noodzaak (tevens) relevant is dat de gegevenscategorieën die concreet door verweerster zijn verzameld (op zich of als combinatie) objectief geschikt moeten zijn om de kredietwaardigheid van de klant te beoordelen. Anders zou namelijk juist een zakelijk verband tussen de op deze gegevens gebaseerde beoordeling van de kredietwaardigheid door verweerster en het doel van de overeenkomst niet kunnen worden gemotiveerd. In zoverre lijkt het enerzijds in ieder geval de vraag, waarom reeds op grond van het antwoord van het kredietinformatiebureau dat de klant daar niet bekend is, het noodzakelijk zou zijn om de door de klant gewenste betaalmethode te weigeren. Indien verweerster ernaar streeft om het risico van

wanbetaling wegens te geringe kredietwaardigheid van haar klanten te minimaliseren, zou het namelijk voor de hand liggen om ook bij onbekende klanten eerst een verdergaande controle aan de hand van de door de klant bij de bestelling vermelde gegevens in de vorm van een andere kredietwaardigheidsrating te verrichten. Anderzijds is in procedure tot dusver niet bekend geworden welke concrete gegevens verweerster (bij bekende klanten) in het kader van de verrichte kredietwaardigheidsrating verzamelt. Indien dit relevant zou zijn, zouden de vaststellingen eventueel niet volstaan.

- 28 In verband hiermee rijst de vraag of verweerster dan wel de klant moet aanvoeren en bewijzen welke gegevens concreet zijn verzameld en of deze (op zich of als combinatie) geschikt zijn om de kans op wanbetaling van de klant te beoordelen. Verweerster heeft dit tot op heden niet aangevoerd in de procedure. **[Tweede vraag, onder b)]**
- 29 De verwijzende rechter stelt zich op het standpunt dat voor de toepassing van de uitzondering bedoeld in artikel 22, lid 2, onder a), AVG juist een geautomatiseerd besluit voor de totstandkoming of de uitvoering van de overeenkomst noodzakelijk moet zijn (zie Buchner in Kühling/Buchner, *DS-GVO/BDSG⁴ Art 22 DS-GVO*, punt 30a). Aangezien de bewoordingen van de bepaling slechts betrekking hebben op het „besluit”, is het echter ook denkbaar dat dienaangaande enkel de noodzaak van het besluit als zodanig van belang is (zie Martini in Paal/Pauly, *DS-GVO BDSG³ Art 22 DS-GVO*, punt 31a). In het laatste geval zouden voor de toepasselijkheid van artikel 22, lid 2, onder a), AVG niet hoeven te worden overwogen of (en onder welke voorwaarden) ook een verwerking door mensen mogelijk zou zijn. **[Derde vraag]**
- 30 De verwijzende rechter gaat er bovendien van uit dat, zoals het standpunt in de Duitse en Oostenrijkse literatuur (zie bijvoorbeeld *Herbst* in *Auernhammer*, *DSGVO BDSG⁷ Art 22 DSGVO*, punt 19), voor de noodzaak van een geautomatiseerd besluit over het toestaan van bepaalde betaalmethoden bij de totstandkoming van een overeenkomst relevant is of deze besluitvorming met redelijke inspanningen door mensen kan plaatsvinden. Het is echter de vraag of, zoals aangevoerd door verweerster, het aantal bestellingen en de verwachting van klanten in het online bestelproces om onmiddellijk te worden geïnformeerd of de door hen gekozen betaalmethode mogelijk is, invloed kan hebben op deze beoordeling of dat een postorderbedrijf veeleer, zoals verzoeker meent, in ieder geval moet waarborgen dat voldoende medewerkers beschikbaar zijn om de binnenkomende bestellingen te kunnen afhandelen zodat niet op geautomatiseerde besluitvorming hoeft te worden teruggegrepen. In het eerste geval zou ervan moeten worden uitgegaan dat verweersters geautomatiseerde besluitvorming noodzakelijk is, in het tweede geval niet. **[Derde vraag, onder a)]**

[OMISSIS]